

Zasadnutie Výboru NR SR pre kultúru a médiá: miliónové fakturácie bez zmluvného vzťahu v SNG za bývalého vedenia Alexandry Kusej

21. 4. 2026, Bratislava – Na včerajšom zasadnutí Výboru Národnej rady SR pre kultúru a médiá informoval výbor generálny riaditeľ Slovenskej národnej galérie Juraj Králik o výsledkoch kontroly Najvyššieho kontrolného úradu SR (NKÚ), ktorá prebiehala v SNG od 18. júna 2025 do 14. novembra 2025. Kontrola priniesla mimoriadne závažné zistenia týkajúce sa správy verejných finančných prostriedkov v rokoch 2022 až 2024 v období vedenia SNG generálnou riaditeľkou Alexandrou Kusou.

Rekonštrukcia SNG: predraženia a systémové zlyhania

Poslanci výboru si vypočuli informácie o závažných pochybeniach, kedy neboli dodržané postupy, a to v zmysle až šiestich zákonov - zákona o verejnom obstarávaní, zákona o účtovníctve, zákona o finančnej kontrole, zákona o DPH, zákona o dani z príjmov a zákona o rozpočtových pravidlách.

Konečná suma rekonštrukcie na dvojnásobku pôvodnej sumy

Pôvodná cena projektu vo výške 38 miliónov eur bez DPH bola postupne navýšená na takmer 62 miliónov eur bez DPH, pričom celkové náklady dosiahli približne 72 miliónov eur. Ide takmer o dvojnásobok pôvodnej sumy.

Podľa zistení NKÚ boli zmeny zmluvy realizované bez opory v pôvodne stanovených pravidlách a bez riadneho právneho titulu. Tým došlo k porušeniu zákona o verejnom obstarávaní aj zákona o finančnej kontrole. Výsledkom je navýšenie nákladov o desiatky miliónov eur, ktoré zaplatili naši daňovní poplatníci.

Miliónové fakturácie bez zákonného krytia

Mimoriadne závažným zistením je fakt, že v období od 29. decembra 2018 až do skončenia realizácie prebiehali práce bez riadneho zmluvného vzťahu. Fakturácia spoločnosti STRABAG za toto obdobie presiahla sumu 50,5 milióna eur bez DPH.

Generálny riaditeľ SNG Juraj Králik uviedol: „SNG počas vedenia generálnej riaditeľky Alexandry Kusej nespĺnila povinnosť informovať Ministerstvo kultúry SR a vládu SR o potrebe nového verejného obstarávania. Považujem za neprijateľné, že k takýmto postupom dochádzalo v jednej z kľúčových kultúrnych inštitúcií. Niektoré z uvedených fakturácií sú už predmetom vyšetrovania orgánov činných v trestnom konaní.“

V rokoch 2018 až 2021 zároveň neexistovalo riadne zmluvné dojednanie o termíne dokončenia diela. Termín realizácie sa predlžil až o štyri roky. Napriek výhradám odborných útvarov sa v projekte pokračovalo bez zákonného krytia, čo predstavuje zásadné zlyhanie finančného riadenia počas vedenia SNG Alexandrou Kusou.

Porušenia v oblasti DPH a verejného obstarávania

Kontrola odhalila aj nesprávne uplatňovanie DPH a neodvedenie dane týkajúcej sa daňovej povinnosti. Celková suma nesprávne uplatnenej alebo neodvedenej dane presiahla 31-tisíc eur. Tieto prostriedky bude musieť SNG v súčasnosti uhradiť zo svojho rozpočtu, čo negatívne zasiahne jej prevádzku aj mzdové náklady. K porušeniam zákona o verejnom obstarávaní dochádzalo aj pri menších zákazkách, ktoré boli zadávané priamo bez súťaže – napríklad pri zariadení kancelárie riaditeľky, informačnom pulte či cateringových službách.

Zlyhanie vnútorného riadenia a kontroly

Členovia Výboru NR SR pre kultúru a médiá sa tiež dozvedeli, že NKÚ konštatoval zásadné zlyhanie vnútorného kontrolného systému. V rokoch 2022 až 2024 nebola interná kontrola vykonávaná alebo bola len formálna. Pozícia interného kontrolóra v SNG dokonca nebola ani obsadená až do 1. septembra 2025. Účtovná závierka v rokoch 2022 až 2024 v oblasti zverejnenia nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia z podnikateľskej činnosti neposkytovala správne, úplné a spoľahlivé informácie o skutočnom stave nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia.

Súčasný vedenie prijíma opatrenia

Generálny riaditeľ SNG Juraj Králik zároveň informoval členov výboru, že súčasný vedenie SNG prijalo konkrétne opatrenia na nápravu. Zaviedlo prísnejšie kontrolné mechanizmy, jasne definované kompetencie, systematické reportovanie a nový informačný systém, ktorý má zabezpečiť dôsledné dodržiavanie legislatívy.

„Zdedili sme budovu, ktorá napriek rozsiahlej a predraženej rekonštrukcii vykazuje vážne nedostatky vrátane ohrozenia umeleckých diel v expozíciách. Musíme robiť nápravné opatrenia vážnych chýb po predchádzajúcom vedení. Ja a ľudia v galérii sme ale odhodlaní sa so všetkým týmto popasovať, rovnako ako s anti kampaňami proti galérii. Pretože umenie je pre nás nadovšetko,“ povedal na záver generálny riaditeľ SNG Juraj Králik.